

KONGRES AESOP 2000 BUDE V BRNĚ

Městu Brnu a Vysokému učení technickému se dostalo významné pocty. Stanou se pořadatelé výročního kongresu AESOP v roce 2000, kterého se účastní evropští, američtí a asijské urbanisté. Bylo tak rozhodnuto na zasedání národních zástupců a výboru AESOP ve švýcarské Asconě a potvrzeno v holandském Nijmegen.

Asociace evropských škol urbanismu a územního plánování AESOP - Association of European Schools of Planning - vznikla v listopadu roku 1987 v Amsterdamu. Vzešla z diskusí zakládajících členů a jejich zájmů, týkajících se evropské dimenze urbanismu a institucionální kooperace a integrace, které byly proklamovány v Amsterdamu. Původně asociace pouze západoevropských škol urbanismu přijímá v současné době za členy školy urbanismu a územního plánování z východní Evropy i ze Spojených států amerických, Izraele, Malajsie a atd. V současné době má 146 členů z 29 různých evropských zemí a 20 dalších členů v 8 zemích mimo Evropu. K nejdůležitějším úkolům této rychle se rozvíjející organizace, která přitahuje formou asociativního členství urbanisty i z jiných kontinentů, patří:

1. Artikulovat **evropskou dimenzi** v urbanistickém vzdělávání jako část procesu institucionální kooperace a integrace v Evropě s ohledem na perspektivu zvyšování profesionální mobility v rámci EU.
2. Podporovat a rozšiřovat **vyšší urbanistické vzdělání** v Evropě vzájemnou pomocí včetně usnadnění dialogu, výměnných návštěv a rozšíření toku informací.
3. Napomáhat rozvoji vyššího urbanistického vzdělání jeho šířením, podporou a **zkvalitňováním** (terciální, doktorandská studia).
4. Vytvořit **progresivní přístup** k urbanistickému vzdělávání na školách architektury a urbanismu za účasti odborníků s širokým záběrem v konkurenci zavedených škol a jiných akademických disciplín a odborností.

Od roku 1992 je AESOP organizován v Belgii jako nezisková organizace, v jejímž zakládacím listě jsou cíle formulovány takto:

1. Podporovat rozvoj výuky urbanismu a výzkum na tomto poli.
2. Vytvářet kooperaci a výměnu mezi školami urbanismu v Evropě, harmonizovat

učební plány a zrovnoprávnit diplomy a akademické hodnosti.

3. Reprezentovat zájmy škol urbanismu vzhledem k národním a nadnárodním organizacím zvláště v Evropě.

Nejvýznamnější událostí v programu AESOP je každoroční kongres, kde je konfrontováno široké spektrum práce jednotlivých škol. Zahrnuje prezentaci vědeckovýzkumné a pedagogické práce i diskusi nad jednotlivými tématy, vztahujícími se k urbanismu a územnímu plánování, sociologii města, sídelní geografii, regionální problematice, ekonomii města, právní problematice plánování atd. Kongres zahrnuje většinou místní exkurze, obchodní jednání a setkání zájmových skupin. Koná se v členských zemích a jeho zaměření se mění podle aktuálních podmínek. Uskutečnil se již na univerzitě v Amsterdamu, Dortmundu, Reggio Calabria, Tours, Oxfordu, Stockholmu, Lodži, Istanbulu, Glasgow a Torontu, kde se účastnili i američtí a kanadští urbanisté, a v roce 1997 v Nijmegen v Holandsku. V roce 1998 bude v portugalském univerzitním městě Aveiru, v roce 1999 v norském Bergenu. Jeho pořádání se ujme vždy ta univerzita, která má v oblasti dobrý zvuk.

Jako každý rok návštěvníci kongresu se zajímají o místní urbanistickou problematiku a zpracovávají místní studie. Zajímavým experimentálním polem byl např. živelně rostoucí desetimilionový Istanbul, unikátní a historické prostředí s třístatisíčovým každoročním proudem rurálních přistěhovalců. Istanbul je zvláštní město, kde heterogenita, koexistence, rozvoj a změny města mohou být sledovány v unikátních urbánních podmínkách. Problematiku Východu a Západu je tak možno sledovat v sídle, které spojuje dva kontinenty. Kongres škol urbanismu se konal v luxusním hotelu Marmara pod odbornou záštitou fakulty architektury Yildizské technické univerzity, umístěné ve čtvrti Besiktas. Kongres se stal místem obchodních setkání a shromaždištěm různých zájmových skupin v urbanismu. Tyto skupiny jsou v rámci organizace velmi autonomní a snaží se během kongresu představit svou práci a své ambice. Na jednání v Istanbulu pracovaly např. skupiny zaměřené na problematiku turistiku a územního plánování, skupiny ochránců životního prostředí či skupiny zkoumající sociální aspekty změn vyvola-

ných urbanistickým plánováním a jeho realizací. K těm nejdůležitějším patřily:

- Historie měst
- Urbanistická teorie
- Plánovací politika - způsob řízení urbánního a metropolitního rozvoje
- Územní plánování, životní prostředí a jejich vliv na turistiku
- Urbanistická tvorba
- Plánování infrastruktury
- Plánování v dynamickém kontextu:
 - Nová světová hierarchie a nově se objevující regiony
 - Mění se role měst
 - Problémy růstu měst a chátrání některých částí a jejich degradace
 - Problémy památkové ochrany měst
 - Bydlení a rozvoj komunit
- Urbanistické plánování v podmínkách kulturní a etnické heterogenity a kompatibility
- Urbanistické vzdělávání: zkušenosti, tendence, profesionální vize

Další kongres byl organizován Střediskem urbanismu na Strathclydské univerzitě v Glasgow, které má značné zkušenosti s výukou na vysokoškolské a postgraduální úrovni, pořádá postgraduální kurzy urbánního rozvoje a ekonomiky a má prestižní doktorandský program v této vědní a umělecké disciplíně. Tématem kongresu ve skotském Glasgow byla regenerace okrajových regionů. Ta se soustřeďuje jak na urbánní, tak na rurální oblasti, zkušenosti s urbanistickou tvorbou a plánovací politikou v celé Evropě. Zvláštní důraz byl kladen na skotskou praxi, analýzu regionálního strategického plánování, místní reformu vlády, úspěchy v regeneraci některých skotských měst - zvláště Glasgowa, lokální rozvojové iniciativy, regeneraci určitých lokalit veřejného sektoru v bydlení, roli průmyslu a místních podniků, potenciální přínosy památkové ochrany měst a jejich plánování, obnovu a ochranu venkova podle politiky Evropského společenství, nová sídla atd. Tato aktuální témata dodala kongresu skotskou příchuť, ale i delegáti z ostatních zemí ve svých vystoupeních nabídli zkušenosti a problémy ke vzájemnému porovnání, a vyvolali tak intelektuální, vysoce odbornou debatu o politických iniciativách a jejich zhodnocení.

Desátý kongres AESOP byl organizován partnerskou americkou organizací ACPS - Association of Collegiate Schools

of Planning na Ryerson Polytechnic University v Torontu. Stal se největším kongresem, kdy se účastnilo přes 700 učenců a výzkumníků nejen z Evropy a Ameriky, ale i z Asie, Afriky a Latinské Ameriky. Jedenáctý kongres pořádala katolická univerzita v holandském Nijmegen.

XII. kongres AESOP se koná v červenci 1998 s tematikou vztahu profesionálů a veřejnosti. Pořadatelem je univerzita v Aveiro, Portugalsko. Bude se diskutovat nad problematikou urbanismu jako profesionální aktivity za zvětšujícího se zájmu veřejnosti, která se chce účastnit na rozhodování o svém životním prostředí. To se vztahuje k problematice profesionální odpovědnosti architektů a adekvátních urbanistických postupů a metod na jedné straně, na druhé straně k budoucnosti národních plánovacích systémů v kontextu zvětšujícího se významu lokálních, regionálních a nadnárodních aktivit. Jsou především navrženy tyto odborné sekce:

- Budoucnost národních plánovacích systémů
- Současný systém plánování a role státu a společnosti
- Urbanistické vzdělávání, profesionální instituce a internacionalizace plánování

- Sociální legitimita plánování a její budoucnost
- Profesionální odpovědnost a efektivnost práce urbanistů
- Konsensus ve výstavbě a současná praxe

Kongres AESOP v roce 2000 bude věnován prezentaci urbanistických, regionálních a územně plánovacích projektů a diskusi nad jejich problematikou. Dále bude zaměřen na úlohu plánování v příštím tisíciletí a na měnící se roli subjektů, které do plánování vstupují. Ve světle transnacionálních dimenzí restrukturalizace budou cíle kongresu spojeny s tématy "kompatibilita", "heterogenita", "změna" a "nové regiony". Vědecký program kongresu by měl zahrnovat lokální i regionální problematiku v územním plánování, nové koncepce, problémy endogenní a exogenní dynamiky, restrukturalizaci a urbanistické problémy rozvoje. Zasedání v sekcích budou věnována i výuce urbanismu. Vědecký program kongresu sestává ze dvou plenárních zasedání, četných paralelních jednání, výstavy projektů, map, plánů, diagramů, obrazů a fotografií, diskusních klubů a kulatých stolů a workshopů. Nové postupy a výzkum budou projednávány v těchto sekcích:

1. Enviromentální politika a její vyhodnocování
2. Urbanistická teorie a metody
3. Strategické plánování
4. Reformy postupů a sociální spravedlnost
5. Regionální plánování
6. Rozmístování a návrh v urbanistické praxi
7. Urbanistické plánování a urbanistický výzkum
8. Venkov a rurální komunity

Kongres se zaměří na rozbor plánovací praxe Evropského společenství, národních postupů v této oblasti u evropských států a na regionální a místní zkušenosti. Bude doplněn doktorandským Workshopem, kterého se účastní postgraduální studenti urbanismu z celé Evropy a někteří američtí urbanisté. Navíc bude organizován seminář, kde se budou probírat do hloubky některá témata a hloubku probírané problematiky relevantní k urbanismu, proto seminární skupiny budou ve své velikosti omezeny.

Karel Schmeidler